

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:
Egész évre 6 ft.
Félévre 3 ft.
Negyedévre 1 ft 50 kr.
Bérméltetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.
Ésírátok nem adtnak vissza.
Egyes szám ára 15 kr.
A nyíltírban minden garmond sor díja 20 kr.

HIVATÁS DÍJA
Hivatalos hirdetésekért: Minden szó után 1 kr. Azonfelül bélyeg 30 kr.
Kiemelt díjazású s körzettel ellátott hirdetésekért természetesen minden négyzetű centim. után 3 kr. számítatik.
Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
Hirdetések és pályafelkérdezők a kiadóhivatalhoz intézendők.

A közigazgatási bizottság üléséről.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága főispánunk ömeltósága előlétele mellett f. hó 12-én d. e. tartotta rendes havi ülését, amelynek közérdekkel bíró tárgyait a következőkben soroljuk elő:

Az alispáni jelentést, minthogy *Matolai Etele* alispánunk szabadságon van, rendszerinti főjegyzőnk, *Dókus Gyula* terjesztette elő, leglényegesebb részében kiterjeszkedvén azokra az óvintézkedésekre, miknek foganatosítása a Galiciából fenyegető kolera kizárása tekintetéből országos érdekekkel is bír. Evégből javaslat intéztetett a belügyi kir. minisztériumhoz, hogy vármegyénk északi, Galiciával tőszomszédos határszélén, államköltségen, három megfigyelő állomás létesíttessék *Csertész, M.-Laborez* és *N.-Polena* községekben, mint olyanokban, melyek az átmeneti közlekedésnek fővonalai mellett fekszenek. E megfigyelő állomásokra egy-egy polgári biztos, egy-egy járványorvos és elegendő számú csendőrség lenne kiküldendő. Azonkívül a határszélén ki- és bevezető ösvények és gyalogutak, hogy a közeledő kolera behurcoltatása meggátoltassék, csendőrségi kordonnal lennének elzárandók. — Egyébként pedig nagy megnyugvást szolgál, hogy a felső vidék községeiben, melyeket jelentéstartó főjegyző a kiküldött közegészségi felügyelő és a vármegyei tiszt főorvos kíséretében személyesen is meglátogatott, példás tisztaság uralkodik mindenütt nemcsak, hanem a lakosok földje agyaggal fölfrissítve, a falak kimeselve, az ablakok szellőztetésre berendezve, az udvarok kavicsos behintve, a kutak befedve, a vízmerítésre szolgáló nyílásai keresztvasakkal ellátva, — szóval a közegészség kívánalmainak minden tekintetben elég téve. — Mind-ezekért a preventív intézkedésekért főispánunk ömeltósága indítványára *Haraszthy Miklós homonnai*, — *Kossuth Elek szinnai*, — *Bárczy Benedek sztrópai járások főszolgabíráinak*, ugyszintén az illető járásorvosoknak, kik a köztisztaság létesítése érdekében kiadott fensőbb rendeleteknek minden irányban és kellő eredménnyel érvényt szereztek, nemkülönben az egyes községek bíráinak is dícséretet és előismerést szavazott a közigazgatási bizottság.*)

*) Úgy tudjuk, hogy ez itt nem említett, lentebb és egészen lent fekvő járások területén is megnyugtató köztisztasági állapotokról volt alkalma meggyőződnie a közegészségi felügyelőnek, ki csakis *O.-Lizka* községben tapasztalt túrheterlen tisztátalanságot; nevezetesen tapasztalta, hogy *O.-Lizkán* az utcák szemetesek, a rituális zsidó-fürdő elhanyagolt állapotban van, a közbiztonsági tisztaságra gondot nem fordítanak. Ezeknek a köztisztasági fogyatkozásoknak jóvátételére a járás főszolgabírája már utasított, a tiszt főorvos pedig az eredmény megtekintése céljából a helyszínére kiküldetett. Szerk.

TÁRCA.

Az örvény szélén.

Elbeszélés.

— A »Zemplén« számára —

Írta: **Zombory Gedő.**

I.

Külsőleg is igen szép épület a főváros egyik legszebb palotája. Az épület belseje pedig nagy-urí fényüzéssel és izléssel van berendezve. Minden terem művészettel festve, mindenütt selyem faliszőnyegek, nehéz aranyozott függönyök, faragott mahagoni asztalokon értékes apróságok, s minden szobában fekete márvány kandalló. Feltűnő, hogy egyik szoba vetélkedik a másikkal abban a sötét szinezetben, mely a fény és pompa közepette oly nyomasztóan hat a szemlélőre s azt bizonyítja, hogy aki ott lakik, legyen bármily gazdag, nem egészen boldog.

A keleti zárt folyosó egész más kinézésű. Az egy egész kis vidám paradicsom. Ezen át drága szőnyegek, virágok s csicsérgő madarak közt, egy japáni modorban festett, virágos selyemmel bevont terembe és egy illatos kis oltózóbe léphetünk. E szobában egy ifju leányt találunk. Olyan szép, olyan ártatlan, s mégis midőn szép fejét kis kezére hajtva elmereng, úgy tetszik, hogy az élet egy sötét árnya vonul végig a gyönyörű arcon.

— Amerikába kivándorolt az ez évi május hó folyamán 49 egyén, visszajöttek 85-en.

Nagy örömet szerzett a kereskedelemügyi minster valóban *hegyes* rendeletének felolvasása, melyben tudtul adta, hogy a vármegyei utalappénztárba az 1894. évi költségvetés deficitjének megszüntetése érdekében 45,000 = *negyvenötezer* forintnyi állami segédetmet utalványozott tarcája terhére a s.-a.-ujhelyi kir. adóhivatalból.**)

Főispán ömeltósága indítványára a minsterhez intézett fölíratban a kegyes adományért hálás köszönetnek adott kifejezést a közig. bizottság. — *Szerviczky Ödön* kb. tag meg-megújuló éljenzések közt főispánunk ömeltóságának mondott köszönetet a „hathatós közbenjárásért“, minnek érdemét, azonban, ömeltósága szerényül áthárította a Bizottságra, mely ötlet a vármegyei közjavainak gyarapítására törekvő fáradozásában mindig egész odaadással támogatta. — Eppen azért, folytatta szeretett főispánunk előterjesztését, mert úgy van meggyőződve, hogy az egyesült erő és a közakaratsokszor még a lehetetlennek látszó dolgok megvalósítására is képes: a *Tohaj-Hegyalja* rekonsztruálása érdekében folkérte *Mailáth József* grofot, mint a vármegyei közgazdasági állandó bizottság elnökét, hogy az elnöklete alatt működő bizottság részéről újabb agitációt indítson, mégpedig késedelem nélkül, hogy az a jó indulat, mit a volt földmívelésügyi miniszter a *Hegyalja* szőleinek újjátelepítése érdekében irántunk tanusított, eredményesbe ne menjen, sőt inkább hogy azt, amit már megígért az előd: teljesítse az utód!*) Ebben az értelemben állást foglalt már a vármegyei gazdasági egyesülete is tegnap tartott közgyűlése alkalmával. Kívánatos lenne tehát, hogy a közgazdasági bizottság se késlekedjék újabb fölterjesztéssel járulni a minsterhez. — *Mailáth József* gr., köszönettel fogadva az emlékeztetést, ígertett, hogy az ügy érdekében legközelebb tanácskozásra kéri föl az állandó közgazdasági bizottságot (Éljenzés.) és igyekszik majd oda hatni, hogy a *Hegyalja* elpusztult szőleinek újjáépítése ügyében a közgazd. bizottság javaslatát felolul *Emlékiratnak*, melyet a hegyaljai szőlőbirtokosok értekezlete is magáévá tett, újabb nyomaték szereztessek.

Főispánunk ömeltósága ezután még fölhitva a közfigyelmet arra a megdöbbentő jelenségre,

*) Már bent is van a szép segedelem vármegyénk utalappénztárában! Szerk.

*) Információk szerint *Bethlen* András gr. földmiv. ügyi volt ministertől biztatást nyert főispánunk ömeltósága, hogy a gyökeresített szőlővessző-ótványokból létesítendő állami szőlőtelepre 40,000 ftot lesz hajlandó tarcája költségvetésének keretében fölvenni. Szerk.

Az épület fenebb vázolt nyugati szárnyában van az a nagyterem, telve a világ minden részéből, a természet mind három országából összegyűjtött ritkaságokkal, melyben egy előkelő modoru, nyajas ur osztogat tanácsot látogatóinak. *Dr. Kercsey Kálmán*, az országosan ismert, európai híru orvos. A csarnokban és a zárt folyosó délszaki növényei és virágai közt naponta százan és százan várakoznak. Mindenki tőle vár enyhülést és gyógyulást. Fényes fogatok, mankón sántikált, vagy téveteg járasu betegek egymásután húzódnak el. . . . A rendelő órának vége van. Ilyen nagy urat többé nem lehet háborgatni. Beteget már ma nem fogad.

Most új kocsi jön. Diszbe öltözött urak hangzatos és ékes szavakkal hívják és kérik fel a nagy híru tudóst és hazafit, aki a küldöttséget érdemjelektől ragyogva fogadja, hogy képviselje a törvényhozás termében őket, az ország egyik legvagyonosabb és legértelmesebb kerületét.

Ennek is vége lett.

Dr. Kercsey feje, szive telve volt a hiru világ ábrándjaival. Elérte a legnagyobb megtisztelést, amelyről valaha álmodhatott.

— Mindezt magam szereztem!

És mégis az az önérettől sugárzó, az a világ előtt boldogságban mosolygó arc elborult.

— Ezt a nevet, ezt a kozbecsülest nincs kire hagyjam, örökségül! Fiam! édes fiam! . . . No de te akartad. . . . Legyen hát úgy! Itt vagy te még nekem te tiszta, jó és kedves Margitom!

hogy a *Bodrogköz* lötenyészése rohamos hanyatlásnak indul. Ennek az oka az, hogy a közgazdasági egyesületnek legutóbb tartott közgyűlése, mely a baj forrását abban látván, hogy a fedezetetésre jogosító hatósági engedélyek kiadásánál nem járnak el kellő rigorozitással, közigazgatási uton véli az eláradt nyomoruságos állapotnak elejét venni és ebből az érdekből szükséges intézkedések megtételére föl is fogja kérni a t. vármegyei bizottsági közgyűlést. — *Szerviczky Ödön*, közig. biz. tag, azokon kívül, mik e tárgyban az elnöki székéből már elmondattak, a *Bodrogköz* lötenyészésének föllenítésére multhatatlanul szükségesnek véli, hogy a *Bodrogköz*on az állami mén-telepek száma (most csak egy van ilyen telep *Helmezen*) szaporíttassék és hogy a lötenyészésre legjobb anyag könynyebben hozzáférhető legyen, legalább is még két új telep létesíttessék. (*Helyeslés*.) Ily értelemben, hogy t. i. *B.-Szerdahely* és *Agárd* községek számára is, ha csak lehet, már a jövő évben, állami mén-telepek állomások rendeztesseken be: föliratot intéztek a földmívelésügyi kir. minsterhez.

(Folyt. és vége köv.)

Vármegyei ügyek.

A 400 új állami népiskolából, melyet az ezredéves nemzeti ünnep emlékére az 1894., 1895. és 1896. év folyamán fog szervezni az országos közoktatásügyi kormány, Zemplén-vármegye területén hetet fognak elhelyezni.

A törvényhatósági utadó 1895. évi alapjának összeírása vármegyénk területén már folyamatba tétetvén, intézkedett alispánunk távollétében törvényes helyettese a főjegyző, hogy a nagy községek, illetve körjegyzőségek eluljáróságai a munkalátot késedelem nélkül megkezdjék és a jövő hó 15-éig befejezzék.

Új pósthivatal. A kassai pósta és távíró igazgatósága lapunk útján is értesíti a t. vármegyei közonségét, hogy az ideiglenesen beszüntetve volt m. kir. pósthivatal *Vehécs* községben a f. hó 1-én újból megnyitattott.

Oh csak a te kedves arcod ne volna olyan szomorú!

Leccsüggesztett fejjel indult meg s hatolt át a fényes termeken. Érezte, hogy milyen szükség van neki arra az édes zengzeng beszedre, amelyben minden szó a legtisztább gyermeki szeretet, s amely egyedül képes őt, annyi izgalom közepette, kéjjes nyugalomba szenderíteni.

— Ő sem lesz már sokáig az enyim! Ugyan van-e e földön olyan gyönyör és öröm, amely állandó, vagy legalább megérdemli, hogy küzdjünk érte?! Semmi, semmi!

A nagy teremben egy művészien festett, fiatal szép nőt ábrázoló kép előtt megállott.

— Csak te ne hagyta volna itt oly hamar, édes jó Annám! Ugy-e nem lesz arcom többé már olyan szomorú? Margitunk jegyese épen olyan, amilyent te kívántál. Nem gyönyörködik a világ zajában, hiuságában, művelt, szelid, vallásos, nem olyan hitetlen, amilyen én vagyok! Szeretik egymást, úgy amint mi szerettünk, a mikor még szegények voltunk. Boldogabb lesz ő, mint te voltál. Én nem tudtalak téged egészen boldoggá tenni, pedig nagyon szerettelek. Te olyan dolgok után rajongtál, amiket én lemosolyogtam. . . . Kár volt, rosszul tettem, de lásd én a hideg ész embere nem tehetek mást.

Elgondolkozott.

— Zoltán jó fiu, ő és Margit egyforma gondolkodásuak. Miért ne lehetne olyan boldog, a milyenné én akarom. Hisz mindenemet nekik

Hírek a nagyvilágból.

A marokkói szultán, *Muley Hassan*, amint híresztelik, mérgezés következtében elhunyt. A trónörökösödés rendje előre meghatározva nem lévén, a hadseregnek egyik része a szultán fiát, *Abd-el-Asis-t*, aki még csak 16 éves, másik része pedig a meggyilkolt szultánnak fítestvérét ösmerte el szultánná. Emiatt Marokkó népe már is forrongásban van. Attól félnek, hogy a forrongás átcsap Észak-Afrikának Marokkóval szomszédos és egy részben európaiaktól birt és lakott országokra is. Ennek meggátolásért Angol-, Francia-, Olasz- és Spanyolország hadi hajókat indítottak a marokkói vizekre. — Más oldalról azt jelentik, hogy Marokkó déli vidéke (a berberok országa) már meghódította a fiatal szultánnak.

Bolgárországban a *Sztolov-Nacsevics* kormány megalakult. *Ferdinánd* fejedelem *Sztambulov* volt miniszterelnök lemondását rendkívüli meleg és elismerő hangon szerkesztett kéziratral fogadta el.

Nazr Eddin, perzsa sah, augusztus végén Európába jön és Szt.-Péterváron, mint az orosz cár vendége, pár hétig fog időzni.

Szan-Szalvator köztársaságban, mint lapunk mult számában is említettük, forradalom dühöng. A legutóbb vívott csatában 3000 ember esett el és hét ezren sebesültek meg. *Esseta* tábornoknak, a kormány-csapatok vezetőjének vereségét az okozta, hogy a szomszéd *Quatemala* 4000 embert küldött a fölkelők segítségére.

Olaszországban a *Crispi*-minisztérium, új tagokkal felfrissítve, folytatja a kormányzást.

Hírek az országból.

Öfelsége a király június 11-én este Budapestről Bácsba utazott.

Az új kormány. A hivatalos lap jún. 12 én megjelent száma közölte a miniszterelnök ellenjegyzésével ellátott királyi leirásokat, melyek értelmében Öfelsége legmagasabb elhatározásából az új kormány tagjai következők:

Miniszterelnök és pénzügy: *Wekerle Sándor dr.*
Igazságügyi: *Szilágyi Dezső dr.*
Honvédelmi és egyszersmind ideiglenesen földmívelési: *Fejérváry Géza br.*

Belsőügyi: *Hibronyi Károly.*
Kereskedelmi: *Lukács Béla.*
Horvát: *Jospovich Imre.*

Öfelsége személye körül: *Andrássy Gyula gr.*
Kozoktatásügyi: *Eötvös Loránd br. dr.*

Az új miniszterek, *Andrássy Gyula gr.* és *Eötvös Loránd br. dr.*, hétfőn délelőtt tették le a budai királyi várpalotában Öfelsége előtt a hivatalos esküt, mire a Felső kihallgatáson fogadta őket.

A király akarja! Az új *Wekerle*-kormány Öfelségétől felhatalmazást nyert annak kijelentésére, *Wekerle* miniszterelnök úgy a képviselőházban, mint a főrendeknél ki is jelentette, hogy a királyi politikai szükségnek tartja a szabadelvű egyházpolitikai javaslatoknak törvényre emelkedését. — A királyi akarat — írja a *Nemzet* — egyezik a nemzeti akarral. Nem hiszszük már most, hogy akadjon a főrendházban többség, mely a nemzeti akaratot támogató királyi akarral merne sikra szállani.

adom. Ugy sincs nekem rajta kívül senkim!
— Hozzá megyek. Megcsókolom helyetted is édes Annám!

A komorna, egy tisztos koros nő, fogadta leánya szobájában elött,

— A nagyságos kiasszony épp most imádkozik, megtiltotta, hogy most háborgassuk.

— De én csak bemehetek hozzá, szóla félig mosolyogva félig bosszusan.

— Nagyságod is várakozni kénytelen. Sajnálom, de vetek lenne, ha ez angyalt szent foglalkozásában háborgatnánk.

— Mindig az a haszontalan idővesztés! No de legyen, ha az neki jó mulatság.

— Milyen sivár az ilyen embernek gondolkozása, élete, aki e rövid földi életben és tul azon nem hiszen semmit.

Gondolta a nő és szánóan nézett a nagyurra. És ez a büszke ember nem tehetett semmit.

— Nem engedelmeskedik és én nem kényseríthetem. Margit nagyon szereti és én el nem küldhetem.

— Mondja meg Margitnak, hogy megakarom csókolni.

— Azt megteszem.

Szólt az agg nő, s tisztelettel meghajolt, mintha mondotta volna:

— Elmehetsz.

A büszke ember, a szerencse kedvelte pedig, aki senkinek, egyedül leányának engedelmeskedett, kedvetlenül fordult vissza.

Draga kövekkel kirakott órájára nézett.

— Ma rosz napom lesz, meg leszek fosztva attól az örömtől, hogy öt keblemre ölelhessem.

Itt az idő, hogy nehéz betegemet látogassam, s azután választóimat fogom felkeresni.

Wekerle miniszterelnök kijelentette a főrendi házban, hogy az egyházpolitikai ellenzék a király nevével visszaélt. Ezért volt szükség arra, hogy a király akaratának kétségbevonhatatlanságáról a kormány határozott kijelentést tegyen.

Szlávy József, a főrendiház elnöke, a főrendek nevében üdvözlővén az új kormányt, abbéli reményének adott kifejezést, hogy a főrendek az egyházpolitikai javaslatokat a trón és a háza érdekében mentől előbb el fogják fogadni.

Uj főrendek. Öfelsége id. *Essterházy* Ferenc grófot, *Üchtritz* Zsigmond bárót és *Zuber* József volt főispánt főrendiházi tagokul élethossziglan kinevezte.

Wekerle Sándor dr. miniszterelnököt *Miskolc* város képviselőtestülete f. hó 14-én tartott közgyűlésében egyhangulag és nagy lelkesedéssel a város diszpolgárul választotta.

Uj magyar bárók. Öfelsége széplaki *Petrichevich-Horváth* Kálmánnak és unokaöccsének, *Arturnak*, valamint törvényes utódaiknak a magyar bárói méltóságot díj nélkül adományozta.

Füredi levelek

I.

Marlenbad 1894. Nyárelő 10-én.

Ismét itt vagyok. De utam ismét leírásával nem veszem igénybe a „Zemlén” érdekesebb közleményekre használható terét; még kevésbé olvasóinak becses türelmét. Tőlünk Budapestig talán százszor is megtették az utat; Budapesttől a Duna bal-partján Vác-Ersekújvár-Pozsonynak Bécsig sem sokkal kevésbé osmert a vidék, s erről ez útról annál kevesebbet írhatok, mert majdnem Pozsonyig seté: éjjel mentem. Atlépvén a határt, *Marchegg* táján rendkívül setét borulatot pillanték meg, — nagy eső alá megyünk mondám egyik utatársamnak, — (útítársaim feleségem volt, a kinek tavaly a marienbadi fürdő igen jól tett; és öcsém nejeinek testvére — *Karsa Emma*, *Dr. Rác Kálmán*) — de kocsink csak néhány szemet kapott jobbról, s a borzasztó borulat elhúzódik — a mennyire a sebesen haladó és alig észrevehetően kanyargó vasutról láthatni gondolom Pozsony-vármegye felső és *Trencsén* alsó része felé.

Ez még mindennapi dolog, de a mi következik, azt még alig láttam életemben. Még csak alig hogy elvonult az említett borulat, s néhány percre kisütött a nap, majdnem ugyanazon irányban felmerül egy második borulat, a melynek ha már amazt borzasztónak mondom — nevet sem tudok adni. Jobbra tőlünk egy hatalmas vízár csapott le cikkázás nélkül egyenes vonalban, erre egy hatalmas dördülés, a mely egynehány másodpercre a vonat zörgését is elnémítja, és zuhog a zápor, csörömpöl kocsinkon a jég. A vonat megáll *Floridsdorf*nál, három férfi és három kis leány száll be osztályunkba, a kikről csorog a víz. Majd megérkezünk Bécsbe is az északi-pályaudvarba, regg. 7-8 óra közt. *Hó esett!* kiáltja egyik útítársunk, s láttam, hogy a föld feje, csodálkozom, de csak midőn a vasuti kocsiból kiszálltam, láttam, hogy jég esett, a mely vastagon borítja a földet. A pályaudvar fedett folyosóin bokáig sőt azon felül gázolunk a mogyorónyi nagyságu már felig vízzé vált jégben —

Székényét nyitotta fel. Értékpapírok, takarékpénztári könyvek egész halmaza volt abban.

— Nagyságos uram be van fogva.

Szólt az egyenruhás inas, amidőn felöltőjét adta.

— Gyalog megyek, hogy mentől több emberrel szólhassak.

Künn az utcán mindenki tisztelettel köszöntötte.

Leleke ismét felvidult.

A mikor a térre ért, az egyszerű kalvinista templomból az orgona művészi hangja s az áhitatos nép buzgó éneke hangzott eléje. E hangok mindenike szívébe rezgett, s mintha valami szellemkéz megragadta s vont a volna a templom ajtajához.

— Nem megyek, mit keresnek én ott?

Mar oly rég nem volt azok alatt az egyszerű boltzatok alatt s most szegyezte magának megvallani, hogy vágyik oda.

Mennyi minden is történt vele azóta, hogy ő itt volt utójára. Akkor volt ez, amikor neki, kezdő orvosnak, az az anyagi jó lélek örök hátsó esküdt. Fájóan vonaglottak át lelkén a keserű emlékek. A szép ifjú nő, akit olyan hamar eltemetett, s az a fiú, akit egy kétes erényű, piaci származású leány elcsábított, s két év előtt elrabolt az atyai házból... Ki tudja él-e, hol van most?...

— Sokat, nagyon sokat szenvedtem...

Egy hang onnan benről, a lélek elrejtett zugából, azt suttogetta.

— Isten büntetése, hogy megtagadtad...

Lári, lári! Sokat tanultam, sokat gondolkodtam e tárgyról... Nem hiszem, nem hiszem! szolt magában dacosan. Ok és okozatok következménye

milyen nagyok lehettek mikor leestek? Az utcákon lapátolják a több mint lányi vastagságban fekvő jeget, s látunk a fákról letört galyakat, s vegyes színű, legnagyobb részben zöld szemetet — az eladásra kirakott zöldség, tojás, gyümölcs és egyéb élelmi cikkeknek a jégtől szétvert maradványát... Csak azt írom, mit láttam, a mi szemembe tünt: a többi megirták bőven a napi lapok.

Bécsben a városba nem mentünk, csak a *Ferenc-József* pályaudvarhoz hajtatánk, a honnan vagy felóra mulva már tovább indulánk *Gmund-Budweis-Pilsen* felé, vagy egy óráig a Duna jobb partján nyugot felé, majd ezen átmenvén, a Dunát elhagyva nyugot-éjszakkak.

A vidék eleinte lapály, majd csak alig észrevehető emelkedéssel dombosodik, és bár mind több-több fenyüerdőt látunk és igen szép fenyveseken át is haladunk — hegyek nincsenek. Az út körülbelül *Pilsenig* meglehetősen egyhangú; csak ezután jutunk egy szűkebb völgybe, a hol azonban a vasút jó magosan a hegy oldalán vezet és számosabb rövid alaguton szirtes hegyoldalon haladva a szennyves vizü patakot, hol jobbra, hol balra látjuk magunk alatt.

Délután 5-6 óra közt érkezünk meg *Marienbadba* és most itt vagyunk. Itt a természet annyira előre haladott, hogy a körtvélyfák már majd mind lehullatták virágaikat, az orgona már javában virít, s oly meleg van, hogy az ablakok is megizzadnak, kezem pedig megdermed. Az időjárás változóságára nincs panasz, mert:

„Soha sincs jó idő:

Mindig esik az eső.”

Matolai Etele.

Különfélék.

(Kinevezések.) *Jóssa* István kir. alügyész, az ujhelyi törvényszékhez, *Besseney* Béla dr. kassai kir. tablai tanácsjegyző-albíró pedig a kassai kir. törvényszékhez bírákká kinevezettek. Gratulálunk! — *Sárospatak* József, rosznyói joggyakorló, az ujhelyi törvényszékhez aljegyzővé nevezettek ki.

(Városi ügyek.) Ujhely város képviselő-testületének legutóbb tartott közgyűlésén a következő közérdekű ügyek nyertek elintézt: Az ujhelyi iparos tanulók f. évi munkakiállításán bemutatandó ipari készítmények díjazására 50 frot szavaztak meg. Erre a célra ugyanilyen összeget utalványoz a kassai keresk. és iparkamara is. — *Ujjalussy* Endre bíró bejelentette, hogy a *Rudabányacska* fele vezető útszakasz helyreállítását a községi munkára terhére megkezdette. Tudomásul vették. — Az árvaház részére f. évi okt. 1-től 1894. évi okt. 1-ig öt öl fát szavaztak meg. — A főbíró előterjesztésére, a régi izraelita temető déli részén fekvő köztér eladását elvileg elhatározták. — *Török Antal* építőmester, *Klein Márton* rézöntő és *Révész Simon* borbély letelepedés irint benyújtott kérelmeiknek helyt adtak.

(Nyári táncmulatság.) Az ujhelyi fiatalságnak a hatfai fürdőben f. hó 30-án tartandó mulatságára kiadott meghívó ekképen szolt: *Meghívó*. A Sátoralja Ujhelytől 3/4 órányira fekvő Hatfafürdőben folyó évi június hó 30-án tartandó zárt-

Folytatás a mellékleten.

minden és az történi, aminek az előzményekből és közrehatásból természetserüleg lenni kell. Ném meghalt, én tudom, hogy azért, mert gyenge test-szervezetében a feloszlás folyamata ment végbe... Fiam elzüllött, mert igen szerettem, elkényeztetve rosszul neveltem.

Szívem mintha nehéz kő nehezedett volna, amelyetől csak ott benn a templomban tudna megszabadulni.

Önkénytelenül közelebb lépett a templomhoz.

Elakarta tagadni, hogy vágyik valami olyant hallani, amiről ő eddig azt állította, hogy az csak gyermeknek, együgyűnek való.

Azon vette észre magát, hogy átlépte a szent hely küszöbét.

Gyönyörűen beszélt a ihletett ajku szónok az Isten jóságos világkormányzásáról az evangéliom világboldogító hatásáról, elragadó bensőséggel rajzolta, hogy milyen sivár a vallástalan ember szive élete.

A gyülekezet meghatottan hallgatta a szivhez és észhez szóló beszédet, csak az orvos ajkán lebben le egy gunymosoly.

— Nem igaz!...

— S te most sem hiszed, hogy van egy fő valóság, egy felsőbb hatalom, amely intézi a népek és egyesek sorsát?

Mintha egy lathatatlan szellem, amely ott lakik lelkében, kérdezte volna ezt és oly hangosan, hogy szinte hátra fordult, megtudni, hogy ki az aki hozzá így beszél.

— Nem, nem! Mentől tovább gondolkodom e tárgyról, annál megfoghatólanabb az előttem.

(Folyt. köv.)

körü nyári táncmulatságra. A rendező-bizottság: Csapó Lajos, Demjén Zoltán, Diószeghy János ifj., Dókus László, Éva Ödön, Gnädig Lipót, Hornyay Béla dr., Hrabovszky Tihámér, Jendrassyk Alfréd, Kőszeghy József, László István, Lóchev Kalmán, Moldoványi Béla, Pecz Vilmos, Schmidt Lajos, Spillenbergy Gábor, Szeszich Gyula, Tátray Dezső dr., Tóth István, Vay Ernő gr. — Értésülünk, hogy a mulatságot kényelem és költségkímélés tekintetéből többen az új helyi *Abonyi* féle kerti helyiségben óhajtják megrendezni és ha a rendezőség csakugyan így határozna, arról a meghívottakat külön még értesíteni fogják.

(Művész-est.) *Zilahi* Gyula, a budapesti nemzeti színháznak elsőrendű tagja, *Paulay* Ede, az országos színművészeti akadémia végzett növendékének közreműködésével, aki kedves földink is, június hó 29-én, a városi színházban jótékony célú művész-estét rendez. A gazdag műsor olvasható a plakátokról. Jegyek előre válthatók *Lówy* Adolf könyvkereskedésében.

(Juliális.) Az új helyi polgári olvasóköri szociális nyári mulatságát július hó 8-án a *Torzsás*-on fogja megrendezni.

(Az időjárás.) *Medárd* napja óta folytonosan esik, olykor-olykor, még éjjelenként is, szakad az eső. Kedden d. e. olyan sötét borulat támadt Új hely fölött, hogy a hivatalokban, az üzletekben gyertyavilágot kellett gyújtani. Másnap d. u. 3 óra között rövid ideig tartó zivatar is volt, miközben a villám többször lesújtott, a levegő pedig annyira lehűlt, hogy az utcán felső kabátban járnak. A fűdőben reménykedők telegrafice kérnek *tell* kabátokat. Ha jobbra nem fordul, de hamarosan, az idő: dugába dőlnek az ideai aratáshoz fűződő reményeségek.

(Eljegyzés.) *Özv. boronkai Boronkay* Györgyné, szül. nagyváradai Stépan Ida leányát, Saroltát eljegyezte e hó 9-én Sátoraljujhelyben *özv. Pongráz* Lajosné báróné, sz. Zborinszky Mária grófnő fiájával.

(A zsólyomkai ut.) Rövid pár hónap előtt, mikor még nyaktörő veszedelemmel járt a zsólyomkai részek felé való közlekedés, mert léptenyomon a mély árokba szakadozott a keskeny út, több ízben megróttuk a városi eljárással gondatlansága miatt. S amint ezt akkoriban megtettük, épp olyan készséggel közöljük most dicséretes dologképpen, hogy a zsólyomkai út immár türethetően tatarozva van és az árok partján véges-végig erős tölgycsokor teszi a közlekedést biztossá és bátorossá.

(A trónörökös menyasszonya.) Rikító színű cafrangokba öltözött, fantasztikus frizurájú hölgyet kísérték be minap a rendőrséghez feltűnést keltő viselete miatt. A hozzá intézett kérdésekre kiültét illetőleg zavaros és ellentmondó feleleteket adott. Lankadatlan állhatatossággal csak azt erősítette valtig, hogy ő a Rudóli trónörökös menyasszonya és völégényéhez utazik Budapestre. Becslés szerint alig virulhatott el szegény feje fölött több hatvan tavaszánál. A rendőrség, hó s gyához képest, utnak indította Budapest felé s azóta már jegyese lehet az angyalföldi téboly-háznak.

(Rendőri hírek.) *Lopások.* Kalat János, szinnyérváraljai származású csavargó pékinas, Tóth András helynékül ögyelgő szolga gavallérságából jól felöntött a garatra és amikor beszélt állapotban bokrok alatt együtt aludtak volna, Kalat a vett jókat avval halálta meg, hogy cimborájának zsebéből 12 ftot ellopott. Az azelött toprongyos fickót harmadnapra csipte meg a rendőrség, tetőtől talpig új ruhában kiöltözve. — *Demeter* Ferenc cigány koldus, a cinkota korcsmából egy észrevétlen pillanatban jókora butykos pálinkát emelt el a söndeből; azonban, még mielött élvezhette volna, egy rendőr a vágóhid környékén torkára tette a kezét, — *Alkalmi tolvaj.* S. B. csalogany közli lakásaiól e hó 12-én d. e. egy öltöruhat, melyet a cseled tisztítani vitt ki az előszobába, ismeretlen tettes ellopott.

(A kir. törvényszékről.) *Jureszki* János szerencsi nyilvános ház tulajdonosát, ki a szerencsi vasuti állomásfőt, *Csáky* Gézá, egy éjjel agyonlötte, az új helyi kir. törvényszék, mint annak idején közöltük is, szándékos emberölés büntette miatt 12 évi fegyházra ítélte. — A kassai kir. tábla másodfokulag négy évre leszállította; míg a kir. Kuria, a napokban leküldött ítéletével, a törvényszék felhagyását fogadván el, *Jureszkit* szándékos emberölés büntette miatt *tíz évi fegyházra* ítélte.

(Gálszécs öröme.) F. hó 10-én este, hogy az új kormány kinevezésének híre Gálszécsre megérkezett, a város intelligens polgársága — írja tudósítónk — lelkes örömmel tüntetett. A város középületeit fellobogózták, a házakat kivilágították, s a polgárok zeneszó mellett járták be a várost éltetve a *Királyt, Wekerlet* és *Szilágyit*. — Estve a kaszinóban bankett volt, — mely alkalommal *Nemthy* főszolgabíró a királyért, *Sárkány* ref. lelkész *Wekerlet* ért, *Beliusz* polgári olvasóköri elnök *Szilágyi* ért mondtak pohárköszöntőket. A társaság csak késő éjjel oszlott szét.

(Új patika.) *Tarr* Sándor okleveles patikárosnak *Megyasszón* felállított új patikáját f. hó 14-én vizsgálta meg *Lócherer* Lőrinc dr. vármegyei tisztii főorvos s teljes rendben találván átadta a közfoglalomnak.

(Tüz S.-Patakon.) A hajnali órák csendjét, írja tudósítónk jun 14-iki kelettel, a vészharang kongása zavarta meg, jelezvén, hogy a vörös kakas ismét oda fészkelte magát va amelyik polgártársunk házára. Klein Ferenc, jó hiru divatárus, volt az a szerencsétlen, kinek háza kigyuladt. A tüzet rosz akaratu gyujtogatás okozta. A kár meghaladja a 800 ftot a biztosított összegben kívül. Hálát adhatunk a gondviselésnek, hogy csendes idő volt, mert egy esetleges alszél végig seperhette volna az egész Kovács-utcát. A tűz lokalizálásában kiváló érdemei vannak a két ifjusági tűzoltó-egyesületnek; mert a városi önkéntes tűzoltó-egyesület mir nem számít, felvette a néhai nevet. Éppen azért tisztelettel kérjük a közigazgatási hatóságtól: S.-Patakon mire való mégis a kényszer-tűzoltóság? *W. A.*

(A Sport egyesület köréből.) Kedvező időjárás mellett, tartotta meg a sárospataki *Sport-egyesület* a június hó 9-ére hirdetett tavaszi mulatságot a halász-homoki *Csonkás* erdőben. Mindannak dacára, hogy a délelőtti órákban oly fenyegetően tornyosultak a fellegek, sőt keves eső is permtezett, nem ijedt meg a közönség, mert az indulásra kitűzött időben oly szép számmal sereglettek ki, hogy a kocsi alig győzték vinni. Maga a hely festői panorámát nyújtott, mert százados tölgycsokor körül a táncteret, árnyékat nyújtva a nap sugarai ellen. Hogy pedig oly szép siker koronázta a rendezőség fáradozását, az legelső sorban a halász-homok derék vezetőjének *Tima* Józsefnek köszönhető, ki, mint kedves neje öngyásága is, páratlan buzgósággal és teljes sikerrel fáradozott azon, hogy a *Csonkás* vendégei hiányt ne lássanak. Jó kedv tartotta össze a közönséget a hajnali órákig. A jövedelem felül van 130 fton. A négyeseket 42 pár táncolta, tehát sokkal többen, mint bármelyik téli mulatságon. *W. A.*

(Jégverés.) *K.-Ráska* és *Hegyi* községek határát, írja tudósítónk, leirhatatlan csapás érte f. hó 8-án d. e. 11—12 óra között. Éjszaknyugat felől érkezett, diónagyságu jégzúpor egy teljes órán át végkép megsemmisített mindenféle veteményt és a mezőséget 15 c/m. magasságban borította el. A jégzúpor és az orkászérű szél megszűnése után a falu népe, kiki a maga veteményét ment megnézni. Szivszagató látványt nyújtott, midőn a szántóvető gazdák és nők, kezeiket tördelve, keservesen sirtak és jajgattak Météo okuk is van reá, mert minden remény nélkül nézhetnek a bizonytalan jövő elé. *V.*

(A nemzeti színház nyaralása.) A nemzeti színház kiváló tagjai közt az idén megegyezés jött létre, hogy nyári pihenőhelyül a szép bikszádi fürdőt választják, melynek új nyári színházát az idén avatják fel ünnepiesen. Bikszád lesz az idén a magyar színművészet nyári középpontja. Még azok is, a kik máshol nyaralnak, megígérték, hogy föl fogják keresni Bikszádot néhány hétre. A művész-kolonia nagy kirándulásokat tervez Bikszád környékére.

Egyesületi élet.

A Zemplén-vármegyei gazdasági egyesület S.-A.-Új helyben f. hó 11-én tartotta évi közgyűlést *Andrássy* Sándor gr. elnöke és a szorgalmas tagok érdeklődése mellett. A közgyűlésen, mint a közgyűlés előtt tartott választmányi ülésen is, főispánunk ömeltősága mindvégig jelen volt és a tanácskozásokban élénken vett részt. — Az egyesület 1893. évi működéséről szóló elnöki jelentésből, melyet *Sebes* Adolf titkár olvasott föl, sok egyéb dolog között, öröm volt hallani, hogy a multakból átörökölt különféle adósságok tölesztettek, az alapítványok kiegészítettek és hogy az egyesület vagyoni helyzete teljesen rendezettnek tekinthető nemcsak, de ma már tőkésített jövedelem-maradvány fölött is rendelkezik az egyesület. — A tagok száma 1892-ben volt: 493, a mult évben: 484 az apadás tehát a létszámban 9, de ezt helyre pótolva talajuk 1894-ben, mikor máig 12 új tag lépett az egyesületbe. — Rendezett az egyesület 1893-ban három díjazással egybekötött tenyészmarha- és egy lokiállítás. Terveben volt, hogy fajbaromfi-kiallítás is fog rendezni, erről azonban még lemondott, hanem inkább azon munkált, hogy a fajbaromfi-törzsek száma minden irányban s mennél több tenyészőnél szaporíttassék. — Faj-apaállatok beszerzésében nagy haladás történt; az 1893. év folyamán a vármegyének más-más községeiben 35 tenyészbika volt elhelyezve. — Az állattenyésztés érdekeinek fölkarolásában és kiszolgálásában, a többi körelnökök között, nagy buzgóságot tanusított *Haraszthy* Miklós, Homonna-vidéki körelnök, az apaállatok vizsgálata terén kitünt *Füzesséry* Tamás járási főszolgabíró és *Nagy* György várm. állatorvos. — A tenyészbika-alap állása 1893. végén volt:

1. Pénztári maradványban:	4713 ft 41 kr.
2. Községeknél kint lévő követelésekben:	3145 ft 98 kr.
3. 8 db. tenyészbika értéke az egyesület birtokában	1525 ft 00 kr.
1—3 összesen:	9384 ft 39 kr.

Az országos kormány a mult év folyamán is hathatósan támogatta az egyesületet közhasznú tevékenységében; így a földmívelésügyi kir. minister 2783 ftnyi segédelmet nyújtott és ingyen bocsátott fajbaromfi-törzseket elhelyezésre. A kereskedelemügyi kir. minister az új helyi vasuti pályaudvaron ingyen helyet adott a műtrágya-raktár számára, továbbá legmesszebb menő tarifakedvezményeket nyújtott a takarmányfélék és vetőmagvak behozatalánál, minek önméltos következése lón, hogy takarmányhiányt látott gazdaközönségünk 41,000 mtr. mázsa takarmányt importált. — Az első magyar ált. biztosító Társaság az egyesület tagjainak nyújtott díjkezelvényekben fölül még 1102 ft 25 kr. krnyi évi jutalékat adott az egyesület pénztárának 1893-ban. — A pénztári forgalom volt: 1893. évi bevetelben 5930 ft 61 kr., kiadásban 2426 ft 74 kr., és így pénztári maradvány volt 3503 ft 87 kr., melyből 2811 ft 18 kr. egyesületi vagyonrészt képez s bizonyos arányban tőkésíthető lesz. — Az egyesület pénzkészlete a s.-a.-új helyi takarékpénztárban gyümölcsöszik, kezelését a takarékpénztár ingyen, könyvvitelét pedig *Szekely* Imre tkpt. alkalmazott díjtalanul és a legnagyobb kimutatásban a tiszta vagyon volt 1893. végén 31,667 ft 73 kr., szaporulat az 1892. évi eredményhez mérten: 2605 ft 49 kr. — A felolvasott elnöki jelentés kellemes hatása alatt *Molnár* István ömeltősága fölkererte az elnökséget, hogy a 2811 ft 18 krral kimutatott 1893. évi pénztári maradványt ne tőkésítse, hanem a gazdaközönség érdekében teendő közhasznú beruházásokra iparkodjék fordítani. Ha sonló értelemben szolt *Ferenczy* Elek dr. is. — *Andrássy* Sándor gr. elnök emlékeztetett arra, hogy midőn ezelőtt három évvel az elnökséget elfogadta és működése tervét akkor körvonalozta, a többek között azt is célul tűzte maga elé, hogy az adósságokba merült egyesületet ebből a helyzetéből kiemeli s egyszersmind rendelkezési alapot terem, hogy azt majd közhasznú beruházásokra fordíthassa az egyesület. A műtrágya-raktár készletének beszerzésére, ugyszintén fajbaromfi törzsek szaporítására, ami egészen új alkotás és a gazdaközönség vagyoni jólétének gyarapítását célozza, már is két új és együtt 1200 frtos tétel van az 1894. évi költségvetés keretében beillesztve, — kéri tehát a közgyűlést, hogy az egyesület évi háztartásában eddig folytatott elnöki takarékoskodást, még legalább ez év folyamán belenyugvással fogadni sziveskedjék (*Helyeslés*). — Ezután közhelyesséssel találkozott indítványt tett *Andrássy* Sándor gr., hogy néh. *Sztray* Antal gr. és *Sennyey* Lajos br. jó emlékezték a közgyűlés jegyzőkönyvében megörökíttessék és nevezett főurak özvegyeihez és családtagjaihoz részvétírat intéztessek. — További indítványozta, hogy *Bethlen* Andras gr. földmívelésügyi volt ministerhez és *Lukács* Béla kereskedelemügyi kir. ministerhez, mint az egyesület jötevdőhöz, hálafelelőket intéztessek. (*Helyeslés*). — *Molnár* István ömeltősága figyelmeztette az elnökséget, hogy az állattenyésztésben, különösbbeben pedig a lótenyésztés tekintetében a Bodrogközön erős hanyatlásra mutató tünetek jelentkeznek, mert a tenyészapaállatok arravalóságának megállapítására kellő hatósági gondot nem fordítanak. *) — *Ferenczy* Elek dr. sürgeti, hogy a magánosok tulajdonában levő, de átörökítő képesség hiányában a tenyészítésre már alkalmatlanná vált ménék föltétlenül kivágattassanak. — Ily értelemben fog az elnökség intézkedni. — Az elnökség részéről előterjesztett 1894. évi költségvetést, mely 3002 ft 41 krnyi szükséglettel szemben 6285 ft 62 krnyi bevételt és így 3283 ft 21 krnyi felesleget mutat, szó nélkül elfogadták. — Körelnökök egyhangulag megválasztották *Meczner* Gyula (az új helyi körbe) *Ferenczy* Elek dr. (a n.-mihályi körbe) Tenyészapaállat-bevásárló lett továbbra is *Kun* Frigyes, az egyesületnek nagy buzgalmu egyszersmind adminisztráló másod-elnöke. — Egyesületi titkárrá a Miskolcra távozott derék *Sebes* Adolf helyére két pályázóval szemben egyhangulag beválasztott *Kapás* Auréli**). — A jegyzőkönyv hitelesítésére *Dókus* Gyula és *Dongó* Gy. Géza egyesületi tagok kértvén föl: a közgyűlés d. e. 11-kor *Andrássy* Sándor gr. éltetésével végződött.

Nyilvános nyugtató.

A s.-a.-új helyi iparosok önképző egyesületének folyó évi június hó 3-án tartott nyári táncmulatsága alkalmával volt az összes bevétel 185 ft 72 kr., kiadása 157 ft 46 kr., maradt 28 ft 26 kr. Felülfizettek: *Matirkó* József, *Kulics* János, *Bettelheim* Márton, *Bettelheim* Sándor, *Frisch* Herman, 2—2 ftot, *Héricz* Sándor, *Groszman* Gábor, *Stein* József, *Főző* József, *Abrahamovics* Mór, *Réz* Gyula, *Rein* István, *Rosenberg* Bertalan dr., *Dubay* István, *Klitus* Pál, *N. N.*, *Orehovszky* József, *Gyulay* Ignác, *Roóz* Adolf, *Engelbert* György 1—1 ftot, *Dobos* Pál, *Szkrak* Nándor, *Kaselyák*

*) Ez az ügy előkerült a közig. bizotts. ülés tárgyalása rendjén is és lapunk mai számának első cikkelyében olvasható róla részletesebb tudósítás. *Szark.*
**) A szerencsés választáshoz, melytől egyebek közt azt is reméljük, hogy a *Gazdasági Értelős*-nek szellemi értéket az új titkár föl fogja lendíteni, — gratulálunk! *Szark.*

János, Moskovszky Lajos, Fuksz János, Dudás Bertalan, Ájus Ferenc, Kótits László, Schwarcz Izidor 50—50 krt. — Itt megemlítjük még, hogy *Fémk Béla* a s.-a-új helyi takarékpénztár 14,398. számú betéti könyvében helyeztünk el gyümölcsösre, — a következő levelet kaptuk: *Kedves Barátom!* Mellélve átküldöm Neked az általam megindított *Kassuth-szobor-gyűjtés* eredményét, 45 ft 70 krt. Az adakozók beleegyezésével, ezt a helybeli szobor-alapra ajánlom fel. Kegyeskedjél ezen összeg átvételét nyugtázni. — S. A.-Ujhely, 1894. jún. 13-án. Szíves üdvözléssel:

S.-A.-Ujhelyben, 1894. évi június hó 14 én
A rendezőség nevében:
Bertók István, Héréz Sándor, Székely László,
e. jegyző. e. elnök. e. pénztáros.

Nyilvános számadás.

Pfeiffer Gyula kir. főmérnök, tiszelt barátunktól 45 ft 70 krt. kapcsolatában, mely összeget f. hó 13-án a s.-a-új helyi takarékpénztár 14,398. számú betéti könyvében helyeztünk el gyümölcsösre, — a következő levelet kaptuk: *Kedves Barátom!* Mellélve átküldöm Neked az általam megindított *Kassuth-szobor-gyűjtés* eredményét, 45 ft 70 krt. Az adakozók beleegyezésével, ezt a helybeli szobor-alapra ajánlom fel. Kegyeskedjél ezen összeg átvételét nyugtázni. — S. A.-Ujhely, 1894. jún. 13-án. Szíves üdvözléssel:

*Pfeiffer Gyula.**

TANÜGY.

Vizsgálatok.

A tanév utolsó hónapjában vagyunk Tanító és tanuló serényen dolgoznak, összegezik, rendezik azt az anyaghalmozatot, melyet egész éven át felvettek. Készülnek a nagy napra, az évet bezáró vizsgálatra. Nagy e nap azok előtt, kik lelkiismeretesen elmondhatják magukról: „Mindent megtevélük!”

Minél ünnepeesebb jelleget ölt e nap, annál határozottabb benyomást gyakorol a gyermekekre, annál magasabb fogalmat kelt az iskoláról és annál szebb e hely előtte.

Ki ne látná be, hogy a gyermeknek ilyen fogalom szerzése nemcsak az oktatásra, hanem a nevelésre is nagy befolyással van; ki vonhatná kétségbe, hogy az évet bezáró vizsgálatoknak nemcsak megszokott sablonszerű jelentősége, hanem lelket és szívet nemesítő célja is van?

Igen, az iskolai vizsgálatoknak ez a céljuk. Aki nem erről az oldalról itéli meg az nem hatolt be a gyermek pszichéjébe. Hiszen még a legsiányabb tanuló arca is sugárzik e napon, jöhetnek vissza úkrözödik arcvonásokról az a szorongó félelem is, a mely a megszegyentés esélyéből származhatnék; de él benne az a remény, hogy — a szerencsétől kísérve — mégis átsikamlík a végzetes percen.

A vizsgálat mutatja meg, hogy az oktatás nem közönséges dresszura, a nevelés nem mesterség, hanem mind a kettő oly művészet, mely a szoktatás során nem az állati ösztön fokozatos gyakorlásán, de az értelem tág fejlesztésén alapszik.

Ezért találja meg a tanító a vizsgálaton erkölcsi jutalmát, midőn művészetét bemutatja; ezért oly ihletett e nap a tanuló előtt is, amely időben fáradságának gyümölcsét, habár pillanatra is, élvezheti.

De a vizsgálat erkölcsi értéke csak úgy emelkedik, ha a társadalom felfogni képes a tanügy nagy jelentőségét és érdeklődésével hozzájárul a vizsgálat fényessé tételéhez; hogyha az érdeklődés vagy tanügybarát hiánya bénítóan nem hat a tanító és tanuló munkakedvére egyaránt.

Nem hiszem, hogy a magyar nemzet társadalma a tanügy előmenetelét szíven ne hordaná; annál kevésbé azt, hogy a tanügy menetét szándékosan megbénítani óhajtana. Tehát nem vehető rossz néven, ha most, a vizsgálatok havában, a nagyközönség figyelmét erre a térre irányítom.

Ne legyen és reméllem nem is lesz szóm a pusztában elhangzó kiáltás, a midőn a m. tiszelt olvasóközönséget az iskolai vizsgálatok iránt való érdeklődésre felhívom!

Magától értetik, hogy nemcsak a megjelenés, hanem némi csekély áldozat is nagyot lendíthetne a népnevelés ügyén; ugyanis néhány összegyűjtött fillér minden községben felgyarapodhat annyira, a mennyi a legjobb tanulóknak szánt jutalomtárgyakra éppen elegendő.

Ha a jutalomtárgyak nem a protekció révén, hanem a szigorú igazság útján fognak szétosztatni, akkor felébred a tanulóknak a nemes vetélkedés, sőt az előrehaladás sem maradhat ki.

Uraim! Csak egy kis jóakarattal, parányi áldozatkészséggel párosultán, föllendít hazánk tanügyét! (**)

Fischer Armin,
néptanító.

*) Az adakozók névsorát jövő számunk fogja hozni. Szerk.

**) Részünkről a buzdításhoz még egy kérelmet fűzünk s ez az, hogy az *iskola-látogatók* a tanévet záró vizsgálatokon szerzett tapasztalataikról lapunkat értesíteni sziveskedjenek. Hadd látszódjék ekként a „Zemplén”-ből, mint tükörből, a nép nevelődésének élethű képe; hadd látszódjanak a *szép példák*, amik követésre buzdítsanak. Szerk.

Tanügyi értesítés.

A s.-a-új helyi róm. kath. főgymnasiumban, az évi vizsgálatok a következő napokon lesznek: Junius 20-án Hittan I—VII.; 20-án magánvizsgálatok. — 21-én gyónás és áldozás. — 22-én Physica, Mennyiségtan és Pol. földrajz a VII. osztályban; Latin, Görögpótló és Görög nyelv a VI. oszt. ban; Magyar nyelv, Német nyelv az V. osztályban; Természetrajz és Rajz. geometria a IV. osztályban; Történelem, Földrajz a III. oszt. ban. — 23-án Latin, Magyar a II. osztályban, Latin, Magyar nyelv az I. osztályban; Francia nyelv és gyorsírás. — 24-én Rajz, — 25-én Német, Magyar nyelv és Ábr. mértan a VII. osztályban; Német, Magyar nyelv és Történelem a VI. osztályban; Történelem, Természetrajz és Mennyiségtan az V. osztályban; Latin, Magyar és Német nyelv a IV. osztályban; Számtan és Rajz. geometria a III. osztályban; 26-án Földrajz, Rajz. geometria és Számtan a II. osztályban; Számtan, Földrajz és Rajzoló geometria az I. osztályban; Latin, Görög nyelv és Görög pótló a VII. osztályban; Mennyiségtan és Természetrajz a VI. osztályban; Görög nyelv, Latin és Görög pótló az V. osztályban; Történelem és Mennyiségtan a IV. osztályban; Latin, Magyar és Német nyelv a III. osztályban. — 28-án ének és torna; 29-én „Te Deum” és a bizonyítványok kiosztása.

A vizsgálatok nyilvánosak lévén, azért a szülőket és a tanügyi barátait szívesen látja a főgymnasiumi igazgatóság.

A sátoralja-új helyi róm. kat. „Carolineum” nőnevelő és tanintézetében az 1893—94. tanévi nyilvános záróvizsgálatok I. *A népiskolákban:* junius 19-én és 20-án, — II. *Az externátban:* junius 21-én, — III. *A felsőbb leányiskolában:* junius 22—27-éig fognak megtartatni. — A vizsgálatokra, melyek d. e. 8 órakor és d. u. 3 kor kezdődnek, a t. szülőket, gyámokat és iskolabárátokat tisztelettel meghívja: *Az intézet elöljárósága.*

Értesítés.

A s.-a-új helyi iparos tanonc-iskolának az 1893—94-ik isk. évet bezáró vizsgálati a következő sorrendben fognak megtartatni: Junius hó 18-án d. u. 5—7-ig a III. osztály vizsgája a ref. fiiskolában; — 19-én d. u. 5—7-ig az I. A) osztály a gimnázium mellett levő r. k. fiiskola termében; — 20-án d. u. 5—7-ig ugyanott az I. B) osztály vizsgája; 21-én d. u. 5—7-ig az előkészítő A) osztálynak ugyancsak a gimnázium mellett levő r. k. fiiskolában; — 22-én délután 5—7-ig az előkészítő C) osztály vizsgálat a g. k. fiiskolában; — 24-én d. u. 4—5-ig rajzvizsga a ref. fiiskolában; ugyanott folytatólag 5—7-ig az I. C) osztály vizsgája; — 25-én d. u. 5—7-ig a II-ik osztálynak a r. k. elemi iskola I. osztálya termében; (Életpiac) — 26-án d. u. 5—7-ig az előkészítő B) osztály vizsgája a g. k. leányiskolában Sátoralja Ujhely, 1894. évi június hó 12-én.

Jelenek Ádám,
ip. tan. biz. elnök.

Vágo Gyula,
ip. isk. igazgató.

Értesítés. A sátoralja új helyi „statusquo-ante” alapon álló 12. községi elemi népiskolában az évről évre tartott vizsgálatok jun. 23—26-ig lesznek. Junius 28-án d. u. 3 órakor tornavizsgálat és isk. évről évről ünnepség. E vizsgálatokra ugy a t. szülőket mint a tanügy iránt érdeklődőket tisztelettel meghívja. S.-A.-Ujhely, 1894. jún. 15. az iskolaszék nevében: *Reichard Salamon* dr. iskolaszéki elnök.

A homonnai polgári és középkereskedelmi iskola igazgatósága lapunk útján is tudatja az ügy iránt érdeklődőkkel, hogy az intézetben a *magánvizsgálatok* f. hó 21-én (huszonegyedikén) d. e. 8 órakor fognak tartatni.

Zemplén-vármegye Monographiája.

Szirmay és egyéb kútfők nyomán szerkesztett két kötetes munka.

Irta: **Kapás Lajos Aurél.**

I. Kötet.

Bevezető fejezet.

„Igazat nem hamisítottam,
hamisat nem igazítottam.”
Tindli.

Bizonyos, hogy az őskorban politikailag megállapított, a mai értelemben véve szigoruan körvonalozott határai nem voltak az egyes megyéknek. Hiszen történetileg bebizonyított tény, hogy a szent István királynak intézkedései közül kettő vált ki nemcsak fontossága, de mindent átalakító erejénél fogva is. Az egyik a társadalom rendi szervezete, a másik a megyék alapítása. Tény, hogy az első megyéket ő alakította, tehát előtte szó sem lehet az ilyenről; hogy azonban ezek a megyék milyenek voltak: az meg ma sem eldöntött dolog. Sokan vannak a magyarazók, sokféle a magyarázat! (109) Amint tehát politikailag megállapított

109) *Bolta* Tivadar: A megyék első alakulása és őskori szervezete. Századok. 1870, 1871 és 1872. évfolyam. *Pesthy Frigyes:* Az eltűnt vármegyék I—II. K. és A magyar várispánságok története. *Pauler Gyula:* Megye? Várispánság? Századok 1882. évfolyam.

határok nem léteztek: bizonyos, hogy az a nép, mely a mostani mi vidékünkön tanyázott s főfoglalkozása a vadászat, halászat, később a földművelés és marhatenyésztés volt: csak nomád nép lehetett; vagyis olyan, amely hol itt, hol ott ült fel sátorfáját.

Értsük meg jól egymást.

Elfoglalván bizonyos területet: annak korlátlan urává lettek. Az őserdők tömémentlen vadja, a rohanó vagy csendesen folyó vizek milliónyi sokasága oda kötötte őket ezen helyhez. Idővel a népesség szaporodott: az erdők vadjai, a folyók halai gyérültek. Idők folyásán ez utóbbiak egészen kifogytak, az előbbieket pedig igen igen elszaporodtak. Mit volt mit tenni? — újra felszedni a sátorfát s ott települni meg újra. ahol az alkalom kínálkozó volt.

A későbbi időben, a hozzánk már közelebb eső napokban, a midőn már a földművelést és baromtenyésztést üzni, gyakorolni kezdték: addig maradtanak egy helyen, amíg a föld megadta az ő gyümölcsét, a legelő az ő fűvét.

Mesterséges uton nem erőszakolták az anyaföldet, hogy embernek-állatnak táplálékot adjon. Nem is erőszakolhatták. Csak később, igen-igen sok időre jöttek rá arra, hogyan is kell a földet hasznosítani — mesterséges uton.

Ezt akartuk mondani s azt, hogy nagyon is természetesnek fogja mindenki találni, hogy ez az őskori nép, a már ép most említett okokból, kénye kedve szerint barangolt s ott telepedett le, ahol s amely terület neki tetszett, alkalmasnak ígérkezett, célszerűnek látszott az ő igényeik kielégítésére.

Ha így áll is a dolog, ami kétségtelenül így áll, nem éppen hihetetlen dolgot állítunk, ha azt mondjuk, hogy az így vándorló nép egyes megtelepedett helyein bizonyos nyomokat hagyott. E nyomok, ha egy és ugyanazon fajtól valók, egyenlők mindenütt. És ez természetes.

De nemcsak olyan népek fordulhattak meg egyes vidékeken, vegyük speczialiter a mi vidékünket, a mely népek huzamosabb időt töltöttek itt; mondjuk, évek hosszú során át itt laktak: éltek, mozogtak; tehát az évek hosszú lefolyása alatt mintegy meghonosodtak szokásaikkal, erkölcsökkel: hanem megfordulhattak és meg is fordultak olyan népcsoportok, amelyeknek csak ideig-óráig való tanyát nyújtott ez a vidék. Hogy így mondjam, *csak átutazóban voltak erre.* Merész a hasonlat, de azért nem santikál.

Ezek, rövid pihenőre itt megjelenvén, ép úgy magukkal hoztak mindenüket, mint akik hosszasan itt tanyáztak. Kiseb csoport, gyengébbek, kiszorítatva az erősebbtől: útnak indult. Merre, hová? — tudta is azt ő. Ment, amerre mehetett. S utjában nem egyszer akadt olyan helyre, amely már ő előtte ki lett használva. Mikorra oda ért: a terület sivár volt, csak éppen annyit, néha annyit se, találtak rajta, ami rövid pihenőjük alatt felfrissülésükre szolgált. Vagy ha néha nyújtott volna is nekik elegendőt arra, hogy ott huzamosabb időt töltsenek: jött egy más oldalról egy más, ismét csak egy erősebb csoport, s ez kénytelen volt folytatni megelhetés-módot kereső útját.

(Folytatjuk.)

Vármegyei Hivatalos Rész.

123/8487. szám.

Zemplén vármegyei hatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1894. évi május hó 23-án s folytatva tartott rendes évnegyedes közgyűléséből.

Olvastattott a vármegye alispánjának f. évi május hó 17-én fenti szám alatt kelt véleményes előterjesztése, melylyel a nagy-mihályi járáshoz tartozó „Sárköz” vidék Abara, Nagy-Ráska, Kis-Ráska, Hegyi és Szalók községeinek a hatósági úthálózatban legújabbban „Abara-Butkai” elnevezéssel megjelölt hatósági útvonal szalók-butkai szakaszának a vármegyei utak sorából a vicinialis utak közé leendő kihagyása és helyébe a folyamodó községek szóban forgó útvonalát a Nagymihály felé vezető hatósági úttal Szalók községtől egyenes irányban összekötő szalók-dubrókai szakasz felvétele iránt benyújtott kérvényét a kir. építészeti hivatal szakvéleményével egybehangzóan pártolólóg bemutatja.

Az állandó választmány ez iránt hozott határozati javaslatának elfogadásával a vármegye alispánjának és a kir. építészeti hivatalnak véleményes előterjesztésében felhozott indokok figyelembe vételével; miután a szerencsétlen helyi viszonyok között az egyik oldalról az Ung, Laborcz és Latorcza, a másik oldalról az egyesített Ondava-Tapoly folyóktól körülzárva, mintegy felszigeten fekszik és a külvilágtól a legkisebb vízáradasok is három oldalról elzárják; elzárják Ung vmegye felől a Vaján felé vezető útvonalon, hol az ar a vajani Laborcz hidat el sodorván, az ideiglenesen alkalmazott komp csak a legkisebb vizállás mellett közlekedhet; elzárják továbbá az abara-helmecz-leányvári vonalon, hol az Abara és Zétény között a Latorczán levő u. n. »Zétényit

komp szintén csak csekély vízellás mellett közlekedik, — és elzárják végül a vármegye központja S. A.-Ujhely felé vezető u. n. borszi-czéke-abarai thatósági útvonalon, hol a Felső-Bodrogi vízszabályozó társulat ujonnan felépített védművei létesítése óta a nagyerdői hidat minden áradáskor szét kell szedni és az ár elvonulása után összerakni, mialatt a közlekedés 3—4 hónapon át szünetel.

Nem marad tehát áradások alkalmával e vidéknek más szabad közlekedési vonala, csak épen a szóban forgó abara butkai thatósági útvonal, melyen ilyenkor, de csak is a vidék piachelye: Nagymihály és vasúti állomása Bánócz felé közlekedhetne, ha a kihagyatni bért szalók butkai szakasz közlekedhető volna; de mivel e szakaszon kissé nedvesebb időjárás mellett pl. az elmúlt év őszén és ez év tavaszán a közlekedés teljesen megakad és a folyamodó vidék ilyenkor a szó legszorosabb értelmében körül van zárva;

miután továbbá a vármegye úttartási alapja folyamodók baján ez időszert nem képes és előre láthatólag igen soká nem lenne képes a szalók-butkai szakasz rendszeres kiépítésével segíteni, először, mert e szakasz Szalók község határába eső egy része a tagosítási térképen kihagyatva nem lévén, annak kihagyatása tetemes kifizetése költségekkel járna; másodsor, mert a szakasz Butka község határába eső része dágványos ártéren vezetvén, az egész szakaszt legalább 1 1/2 méter magasba kellene feltölteni, hogy az árvíz el ne lepje és hogy minden időben közlekedhető legyen, végig ki alapozva, rendszeresen kavicsolni és legalább 4 ártéri hiddal kellene el látni. Amiért is az érdekeltek ezen szakasz elhagyásával folyamodó községeket a Szalóktól Nagymihály és Bánócz felé egyenes irányban összekötő nagymihályi útvonalba a dubrókai zsidó temetőnél torkoló 3/4 részben homokos természetű dombon vonuló szakasz felvételét kérik, melyen ösödöktől fogva közlekednek és amely szakasz a mellett, hogy folyamodóknak erre 1—2 klmterrel rövidebb utat kell megtenniük, némi földmunkával minden időben járható állapotba helyezhető, a lapályon vezető 1/4 részének földmunkája pedig nagyjából már elkészítettvén, csekélyebb költséggel kiépíthető. mi által e dusan termő vidék közgazdasági súlyedéséből megmenthető;

miután végül a vicinális utak közé kihagyatni kért szalók-butkai szakaszra csak épen e hét községnek van szüksége; Szalók községnek, mert postája és körjegyzői hivatala Butkán van, Butkának pedig csakis gazdasági szempontból, határán belül; a többi folyamodó községnek azonban, hogy a kereskedelmi nagyméltóságú miniszter a szóban forgó útvonalnak a vaján ungvári útvonallal Ráskától—Vajánig leendő összeköttetését elrendelte, ezentul még annyiból sem lesz szükségük, hogy mint ezelőtt Ungvár felé erre közlekedjenek, mert a kiépített rendelt hadászati vonalon Ungvárt tetemesen közelebb érik:

folyamodó községek jogos és méltányos, a vármegye úttartási alapjára nézve pedig igen előnyös kérelmének a tv thatósági bizottság helyet adván, tekintettel arra, hogy az abara-butkai thatósági útvonalnak kihagyatni kért szalók-butkai szakasza a mai napon tartott közgyűlésben 117/8338. szám alatt hozott határozattal a nagyméltóságú kereskedelmi miniszter f. évi április hó 28-án 17368 sz. a. kelt intézkedésére a vármegyei utak sorából már különben is töröltetett és a két érdekelte közönség u. m. Szalók és Butka községek által fentartandó útként a vicinális utak hálózatába felvétellett, e helyett folyamodók kérelmére a szalók-dubrókai szakasznak a vármegyei utak közé való felvételével a thatósági bizottság az abara-szalók és dubróka-nagymihályi útvonalak egyenes összeköttetését elrendelvén, ezen új útvonalat, mint Abara-Ráska-Szalók-Gatály-Mocsár-Nagymihályit megállapítja és a vármegye alispánját utasítja, hogy a vármegyei úthálózati kimutatást a kir. építészeti hivatallal annak megfelelően igazítsa ki.

Jelen határozat közérdekű voltánál fogva a a m. kir. kereskedelemügyi és Nagyméltóságú Miniszter 1892. évi 45380. szám alatt a közutak és vámokról szóló 1890. évi I. t. c. végrehajtása iránt kiadott utasításának III. füzete 4. §-ban foglalt rendelkezéshez képest az 1886. évi XYI. t. c. 7. §-a értelmében közhirrététel végett a 10. járási főszolgabírónak kiadatván, utasítatnak a főszolgabírák, hogy a kihirdetést igazoló községi bizonylatokat a nagyméltóságú kereskedelmi Miniszternek leendő bemutatás végett ide legkésőbb a határozat kéhez vételétől számított 15 nap alatt mutassák be; felhivatván a vármegye alispánja, hogy az 1890. évi I. t. c. 10. §. 1-ső bekezdéséhez és a 18. §. 3-ik pontjához képest a kihirdetett határozatot a közhirrététel napjától számított 30 nap alatt a közhirrététel igazoló a főszolgabírák által bemutatandó községi bizonylatokkal és az esetleg beérkező fellebbezésekkel együtt, jóváhagyás illetőleg végeldöntés végett a nmltsugu kereskedelemügyi m. kir. miniszterhez terjessze fel.

Felsőbb jóváhagyás után az ujonnan felvett szakasz járható állapotba helyezése iránt haladéktalanul intézkedjék; a szalók-butkai vicinális vo-

nalra nézve pedig az 1890. évi I. t. c. 36. és következő §-ai értelmében járjon el.

Miről a vármegye alispánja nyilvántartás és további megfelelő eljárás végett az összes iratok kiadásával, továbbá tudomás és mihez tartás végett a kir. építészeti hivatal, végül a nagymihályi járás főszolgabírójának útján Butka, Szalók, Hegyi, Kis és Nagy-Ráska és Abara községek jegyzőkönyvi határozattal értesítettnek.

Kmft.
Jegyzette: *Thuránszky László,*
II. aljegyző.
Kiadta: *Dókus Gyula,*
főjegyző.

136/8220 sz.
T. Zemplén vármegye törvényhatósági bizottságának S. A.-Ujhelyben 1894 évi május hó 23-án tartott üléséből.

Olvastattott a s. a.-ujhelyi járás főszolgabírójának f. évi 1822. sz. a. kelt jelentése, mellyel a vilyi körjegyzőség székhelyének Vily községből Mikóháza-ra való áthelyezése tárgyában hozott határozatnak az érdekelte községek részére történt kézbesítését igazoló vétiveket bemutatja.

Mint hogy a községek részére szabályszerűleg kézbesített határozat ellen fellebezés be nem adott s a határozat jogerőre emelkedett: ezen határozat annak bejntésével, hogy a községek csoportosításában a körjegyzői székhely áttételével változás nem történt a hivatalos közlönyben való közzé tétel végett a Nagyméltóságú belügyminiszteriumhoz felterjesztetni; maga a határozat a »Zemplén« közlöny útján közhirrétételni a társ-hatóságokkal közöltetni s egyszersmint a járás főszolgabírójának kiadatni rendeltetett.

Kelt mint fent.
jegyzette *Prihoda Etele*
II. aljegyző.
kiadta *Dókus Gyula*
főjegyző.

197/8839. sz.
T. Zemplén vármegye törvényhatósági bizottságának S. A.-Ujhelyben, 1894. év május hó 23-án tartott közgyűléséből.

Olvastattott a nmltsugu földmívelésügyi m. kir. miniszter 25228. sz. a. kelt intézkedése, melyben valamennyi vármegye közönségének (Árva, Liptó és Zsolym kivételével) tudomására adja, hogy a gazdasági gyümölcsnek aszalványnya, borrá és szeszszé való feldolgozását és értékesítését a f. évben is előmozdítani óhajtván, ez évben is ki fog osztani részint ingyenesen, részint kedvezményes áron aszaló kemenczét, továbbá normandiai almabor készítő malmokat, sajtókat és kísérletre néhány Kriznic-féle szeszsző kazánt.

Az intézkedvény másolata a 10. járási főszolgabírónak közhirrététel végett kiadatni határozatot.

Kmft.
Jegyzette: *Gróf Vay Elemér,*
tb. vm. aljegyző.
Kiadta: *Dókus Gyula,*
főjegyző.

Másolat.
Földmívelésügyi m. kir. miniszter 25228/III. 1894. sz. Valamennyi vármegye közönségének. A gazdasági gyümölcsnek aszalványnya, borrá és szeszszé való feldolgozását és értékesítését a f. évben is előmozdítani óhajtván, ez évben is ki fogok osztani részint ingyenesen, részint kedvezményes áron aszaló kemenczét, továbbá normandiai almabor készítő malmokat, sajtókat, és kísérletre néhány Kriznic-féle szeszsző kazánt. Magánosok a Carreulle-féle aszaló kemenczét teljes felszereléssel 291 frt 50 kron, a normandiai gyümölcs-malmot (a vám és szállítási költségek elengedése mellett) 70 frton, a Kriznic-féle pálinka kazánt 260 frton szerezhetik meg. Községek és egyleteknek hajlandó vagyok Carreulle-féle aszaló kemenczét ingyen is adományozni, továbbá a gyümölcs malmot és sajtót használatra is kikölcsönözni, ha indokolt kérelmükkel még június hó közepéig hozzám fordulnak. Az aszalók, malmok felállítására és azok kezelésének gyakorlati bemutatására hajlandó vagyok szakközömeimet a közönségnek minden díjazás nélkül rendelkezésre bocsátani. Felhivom a címet, hogy ezen intézkedésemről az érdekelteket azzal értesítse, hogy ezen ügyben felterjesztéseiket hozzám a kellő időben tegyék meg. Kelt Budapest, 1894. évi május hó 2-án. *Bethlen, s. k.*

11270. sz. *Zemplén-vármegye alispánjától.*
Pályázati hirdetés.

A leköszönés folytán üresedésbe jött nagymihályi nyilvános jelleggel felruházott *közkorházi igazgató-főorvosi* állásra, amely állással 500 ft fizetés van egybekötve — ezennel pályázatot hirdetek. Felhivom ehhez képest mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi t. c. I és 9 §-ai III. bekezdésének 1-ső pontjában körvonalozott minősítésüket igazoló, szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket bezárólag *f. évi július hó 15-ig* a főispán ur öméltóságához nyújtsák be.

Kelt S. A.-Ujhely 1894. évi július hó 15.
alispáni szabadságon:
Dókus Gyula, főjegyző.

A bodroghözi járás főszolgabírójától,
2613. 2614. ki. 94. szám.

Pályázati hirdetmények.

I.
Zemplén-vármegye bodroghözi járásában N. Géres, Kis-Rozvágy, Semjén, Nagy-Rozvágy, Perbenyik, Dámócz, Lácza, Cséke, Ricse, Agárd, Kis-Tárkány, Nagy-Tárkány, Leányvár, Bély, Dobra, Bacska, Battyán, Ág-Csernyő községekből Agárd székhelyvel alakított orvosi körben az üresedésben levő s 500 frt évi fizetés, 200 frt utiatalány, 60 frt lakbér és szabályrendeletileg megállapított látogatási díjakkal javadalmazott körorvosi állásra ezennel pályázat nyitvatván, fölhivatnak a pályázni óhajtók, hogy kellőleg fölszerelt pályázati kérvényüket, *f. é. június hó 27-ig,* vagyis a választásra Agárd községébe kitűzött határidőig, alólirt szolgabírói hivatalhoz beadni el ne mulasszák.

II.
Zemplén-vármegye bodroghözi járásában Szomotor, Kis Ujlak, B.-Vécs, N.-Kövesd, K.-Kövesd, Öros, Páczin, Karcza, Karos, Luka, Vajdacska, A.-Bereczki, F.-Bereczki, B.-Szög, B.-Szerdahely, K.-Czigánd, N.-Czigánd és Karád községekből Páczin székhelyvel alakított orvosi körben az üresedésben lévő s 500 frt évi fizetés, 200 frt utiatalány és szabályrendeletileg megállapított látogatási díjakkal, továbbá az ezen orvosi körben létező három nagyobb uradalom részéről a körorvos javára biztosítani szokott évi fizetéssel egybekötött körorvosi állásra ezennel pályázat nyitvatván, fölhivatnak a pályázni óhajtók, hogy kellőleg fölszerelt pályázati kérvényüket *f. é. június hó 25-ig,* vagyis a választásra Páczin községébe kitűzött határidőig alulirt főszolgabírói hivatalhoz beadni el ne mulasszák.

Kelt Király-Kelmecczen, 1894. évi május hó 25-én.
2—3 **Benecsik István,** főszolgabíró.

2905/94. *Bodroghözi járás főszolgabírójától.*
Körözyény.

Kis Tóth András kis-géresi bíró jelentése szerint Kis-Géres községből két darab csikó elvesztett: 1. egy darab 3 éves, pej kanca, 2. Egy darab pedig 1 éves, sárga, herélt, három lába kesely.

Kir.-Helmecz, 1894. június 12-én.
Piliszy, szolgabíró.

1204/I. 94. sz. *A sztropkői járás főszolgabírójától.*
Pályázati hirdetmény.

A sztropkői járásban üresedésben levő körorvosi állásra, Kelcse székhelyvel ezennel pályázatot nyitok és felhivom az illetőket, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. 9-ik §-a illetve az 1876. évi XIV. t. c. 143. §-ában előírt minősítésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám mentől előbb adják be.

Sztrapkó, 1894. június 7.
Bárczy Benedek, főszolgabíró.

A szerkesztő postája.
Rendes levelezőnknek — *Gálszásos.* Spongyát rá!
F. E. urnak — *Sztankósz.* Nagyon köszönöm. A jövő számban!
Gerzánics Tivadar urnak — *Ublja.* A kérdezett dolog már régebben kedvező elintézészt nyert a nyugdíjalapra ügyelő választmánynál.
Lapunk szerkesztője ma délután pár napra Csongrád-vármegyébe utazott.

Felelős szerkesztő:
DONGÓ GY. GÉZA.
Kiadó-tulajdonos: *Éhler Gyula.*

Hirdetések.

Tk. 1938. sz. 1894.

Árverési hirdetményi kivonat.
A s. a.-ujhelyi kir. törvszék mint telekkönyvi hatóság közhirrét teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatóknak ifj. Kovács István végrehajtást szenvedő elleni 76 frt 9 és fél kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s. a.-ujhelyi kir. törvényszék a (s. a.-ujhelyi kir. jbiróság) területén levő Ladmócz község határában fekvő a ladmóczy 56. sz. tjkvben foglalt A. I. 380, 503, 647, 1018/2, 1152, 1182, 2035, 2059 és 308/b hr. sz. külbirtokból ifj. Kovács István 1/8 részben illető jutalék 29 frtban a ladmóczy 311 sz. tjkönyvben ifj. Kovács István végrehajtást szenvedő és Kovács Lajosné szül. Szeghy Julianna tulajdonos társ nevén álló s az 1881. évi LX. t. c. 156. §. értelmében egészben árverés alá bocsátandó I. 85. 113. hr. sz. belhely 133. összeirási sz. ház és istálló 190 frtban, végül a 315 sz. tjkvben foglalt I. 1689, 1697, 1745. hr. sz. szőlőből ifj. Kovács István illető jutalékra az árverést 116 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanságok az 1894. évi július hó 17. napján d. e. 10 órakor Ladmóczon a község házánál megtartandó nyilvános árverésben a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becslésének 10% -át vagyis 2 ft 90 krt, 19 ftot, 11 ft 60 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. törvénycikk 42 szakaszában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelete §-ában kijelölt ova-dekképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. tcz. §. a értelmében a bánatpénznek előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt S. A.-Ujhelyben, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1894. évi április 25-én.
Wieland, kir. törvszabíró.

ERDŐ-BÉNYE gyógyfürdő

(Zemplénvármegyében)

Fürdő-idény május 13-án kezdődik.

Hatása, gazdag vas- és timsó tartalmánál fogva, kitűnő: a női betegségekben, sápkórban, idegbántalmakban, görvélykórban, rheumatikus és köszvényes bántalmakban szenvedőknek.

Kiváló klimatikus gyógyhely a légzőszervi és malarikus bajokban szenvedők részére. A fürdőberendezés áll 4 porcellán-, 2 réz- és 24 fakádból.

Használhatók iszap, vasláp, sós- és villany-fürdők; magas-sága, izzasztó- és hidegvíz-gyógy mód.

Ivó-gyógy-móddhoz mindenféle ásványvíz van készletben.

A fürdő egészen megújított, csinos épületekkel bővített. A lakszobák száma 74, új butorzáttal felszerelve.

Szórakozásra szolgálak: csinos ét-, tánc-, olvasó- s női terem, könyvtár, hírlapok, társas- és formajátékok. Naponként kétszeri térzene. Terjedelmes arnyékos erdei sétá-utak. Kápolna.

Az étkezés olcsó és kifogástalan.

Házigógytár, posta- és telephonállomás helyben van, mely a Szegeimalom sürgönyállomástól veszi át a sürgönyöket.

Vasuti állomás a személyvonatokhoz Erdő-Bénye fürdő (1/2 órányira), gyorsvonathoz Liszka-Tolcsva (1 órányira a fürdőtől), hol külön kocsit 2 frtért és közös kocsit személyenként 60 krért kapható.

Fürdőorvos: Dr. Kun Zoltán Sárospatakról,

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

a fürdőigazgatóság.

732/1894. szám.

Hirdetmény.

A kassai püspök ur óméltósága f. évi 1265. sz. a. a pelejtei róm. kath. templom és paplak helyreállítását engedélyezvén, ezen munkálatok foganatosításának biztosítása céljából 1894. június hó 21. napjának d. e. 10 órájára alulírott hivatal helyiségében zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Felhívának mindazok kik ezen 2319 frt 31 krnyi összeggel és az egyház által természetben kiszolgálendő 437.95 kézi és 13.40 ígás napszámmal előköltséget helyreállítási munkálatokat elvállalni hajlandók, hogy 2319 frt 31 kr. után számítandó 5% bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap d. e. 10 órájáig alulírott hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A helyreállítási munkálatokra vonatkozó műszaki műveletek a zemplén-vármegyei kir. államépítészeti hivatal rendes hivatalos óráiban naponként megtekinthetők.

Zemplén-vármegyei m. kir. államépítészeti hivatal. S.-A.-Uj-hely, 1894. június hó 12-én.

a hivatal főnöke:

Hönsch Dezső,

kir. főmérnök.

Elismert legtisztább

alkalikus

KRONDORFI SAVANYTUVIZ

Asztali-

9-15

és

gyógy-víz

orvosi tekintélyek tapasztalata szerint kiváló gyógyhatással bír köhögés és rekedtség-nél, tüdő-, gyomor- és hólyaghurutnál.

Borral vegyítve felséges ital.

Főraktár S.-a. Ujhelyt Szentgyörgyi Vilmos urnál

Magyarországi főraktár:

Bauer Lajos és testvére Budapest, Arany János-utca 9. szám.

Arató kenyér-süttetést elfogad

Schwarcz Ignácz, pék

S.-A.-Ujhely, Rákóczy utca 779. sz.

A már évek óta fennálló Első zemplén-megyei honi bútortermék

Sátoralja-Ujhelyt, a főtéren

ajánlja a magas uraságoknak és a n. é. közönségnek, akik bútort vásárolni szándékoznak és jutányos árak mellett lelkiismeretes kiszolgáltatásban akarnak részesülni, 5 teremben nagyszerűen berendezett

bútorgyári telepét

meglátogatni és a legcsekélyebb vásárlásnál is meggyőződést szerezni, hogy minden versenyt fölülmúló olcsó árak mellett szilárd gyártmányt korszerű, izléses kivitelben csakis

Sátoralja-Ujhelyben ilyenmü egyedül létező

BÚTORTERMEIMBEN

szerezhetik be. Elsőrendű szakiparosaim közreműködésével azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nálam mindennemü kitűnő asztalos- és kárpitos-bútorok valamint fantasie- és disz-bútor s leg-elegánsabban teljesen felszerelt urasági szalon-, boudoir-, ebédlő- és fogadótermek részére a most divatozó fanemekben és a legújabb alakban; nemkülönben szalngarnitúrák különféle szövetekkel, diszesen kárpitozva, meglepő választékban és oly különböző jutányos árak mellett készletben találhatók, hogy bevásárlását mindenki igényeinek megfelelően teljes megalégedésére a legolcsóbb gyári árba szerezheti be.

Továbbá van szerencsém a nagyérdemü közönségnek b. tudomására hozni, hogy bútort vásárolni szándékozők kényelmére bolthelyiségem emeletén bútorminta-termeket rendeztem be, hol ugyanis ebédlő- és háló-szobák valamint szalonok készen és felállítva a csak gondolható legszebb kivitelbe láthatók.

Végül egy újdonsággal vélek a n. é. közönség igényeinek szolgálni, amidőn nagybecsü tudomásukra hozni, hogy üzletemet egy képraktárral nagyobbitottam meg hol is a legszebb kivitelü nagy arany keretben foglalt történelmi képek a legjutányosabb árban haphatók.

Számos látogatást és pártfogást kérve maradtam

kiváló tisztelettel

Wilhelm Henrik.

HIRDETMEYNY.

Ezennel köztudomásra hozzuk, hogy egy elsőrangú jelzálog-intézet képviselővel bizatván meg, alulírt intézetnél 1000 forinttól kezdve 40¹/₂ vagy 50 év alatt évi annuitással törleszhető

jelzálog kölcsönök

ugy földbirtokra, mint városok és községek részére a legkedvezőbb feltételek mellett díj és jutalékmentesen kieszközölhetők.

Ugyanez intézet vesz és elad mindenféle értékpapirokat, idegenpénzeket és vert-aranyat, valamint elfogad betéteket folyó számlára is kedvező feltételek alatt.

A Zemplénmegyei kereskedelmi-,
ipar-, termény- és hitelbank

S.-A.-Ujhely.

Üzlet eladás.

A főtéren saját házamban lévő fűszer- és vegyes-kereskedésemet feladni szándékozván, az összes raktáron lévő árukat egészben vagy parthieban, valamint a bolt berendezést is lényeges árleengedéssel ajánlom az érdekelteknek.

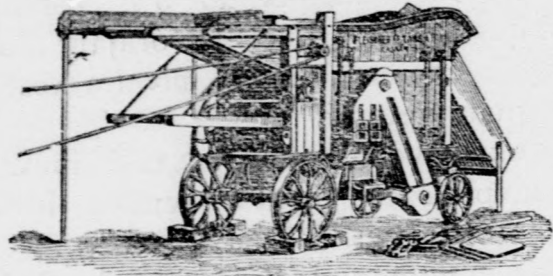
Egyuttal jelentem, hogy üzlet-helyiségemet is az üzlet beszüntetése napjától bérbe adom.

Teich Zsigmond.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődeje KASSÁN.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen és gondosan gyártott jó hírnevű gépeit a közeledő nyári időnyre nevezetesen:

Cséplőkészleteit könnyűjárással, járgány vagy gőzmozgony általi hajtásra.

Kézi-cséplőgépeit járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázó készülékkel, vagy anélkül.

Baker- és magtár-rostait továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár berendezéseket. m. p. Henze-főzők, kavaró készülékek, maláta és burgonya-zúzókat, olaj-sajtókat, olajmag-pörkölöket stb.

2-6

Gépgyárunkban gyártmányainknak jeleltékenny készletet tartjuk állandóan.

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntődeinknek gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Eladó

25 hold terjedelmű a k.-azari határban fekvő 50-60 éves erdő, melyben tűs ipari czélokra szolgáló fa anyag van.

Bővebb értesítést nyerhetni a tulajdonosnál: **Polsch Lajosnál Nagy-Toronyán.**

Kérjen Ön mindig csak

„ZACHERLINT“

mert ez a leghathatósabb ölő szer minden rovar kiirtására.

Mi tudna világosabban beszélni, mint az elért eredmény és azon páratlan elterjedtség, melynek ezen rendkívül hatható szer csevend. Nincs oly utánzótt szer, mely a »Zacherlin«-nek csak nyomába jöhetne.

Kérjen Ön mindig csak egy lepecsételt üvegesét, mely »Zacherl« névvel van ellátva. Minden más értéktelen utánzat.

Az üvegesék árai: 15 kr., 30 kr., 50 kr., 1 ft. és 2 ft.

»Zacherlin-takarék« gépecske ára 30 kr.

9-10

A valódi Zacherlin kapható:

S.-a.-Ujhelyben: Kincsesy Péter, Cs. Buday Ákos, Eliásy Imre, Bárzy Béla, Behyna test., Grünbaum M., Nagy Béla Lajos, Klein Henrik, Klein Albert, Malátsik György, Szentgyörgyi Vilms, Klein Géza.
Abanj-Szántó: Blau Herman. Sóváry Kálmán.
Gálszées: Grün Lajos, Grün Salamon.
Homonnán: Pápay Pál, Klein Dávid, Póányi Dezső, Szekerák Ambrus, Friedmann Markus, Rosenbluth Sándor.
Mándok: Reichard H.

Mád: Zipszer Albert.
N.-Mihályban: Glück Mór, Tolvay Imre, Mezner Vilms.
Sárospatakon: Pavlatis György s Palcos Lászlóval.
Szerencsen: Rochlitz Dezsőnél.
Tállya: Siehermann Jakab és fiánál.
Tokajon: Frisch Vilmos, Helm Samu, Morgenstern Izidor, Olay Lajos, Zákó Soma.
Varannón: Cseri Herman, Gaál Sándor.
Zalatna: Polberth Vilmos.

Felhívás részvények aláírására!

Alulírottak névszerint: Bánóczy Kálmán, Behyna Testvérek cég, Csapó József, Fleiszner Frigyes (Kornstein Ignác cég), Reichard Mór és fia, Dr. Reichard Salamon, Roth Bernát, Roth József, Schön Sándor, Weinberger Dávid (Imreg) mint alapítók, a kereskedelmi törvényben foglalt határozmányok értelmében egy S.-A.-Ujhelyben, mint székhelyen létesítendő alább körülírt tárgyú és tartalmu **Központi Takarékpénztár** cégü, részvénytársaság⁶ alapítókéjének biztosítása czéljából

részvény aláírásra

hívjuk föl a t. cz. közönséget.

1. A vállalatnak — részvénytársaságnak tárgyai:

A bank és pénzváltó ügyletek, előlegezési, hitel és kölcsön műveletek, váltók leszámítása, pénzbetéteknek kamatozás végetti elfogadása, kölcsönöknek kézi zálog és jelzálogra való engedélyezése és közvetítése, értékpapírok megszerzése, biztosítások elvállalásának közvetítése és letéteményeknek díj mellett őrizet alá vétele. — Tartama 30 év, mely tartam a 30 év letelte előtt bármikor, de legalább egy évvel előbb hozandó közgyűlési határozattal újabb 30-30 évre meghosszabítható.

2. Az alaptőke 200,000 azaz **Kétszáz ezer korona.**

3. A részvények száma 500 darab = Ötszáz darab 400 azaz **Négy száz korona névértékű részvény.**

4. Az aláírás zárídeje 1894. évi július hó 15. napja.

5. Az alapítók sem maguknak, sem másoknak előnyöket biztosítani, sem készpénzben nem álló betétekkel a vállalathoz hozzájárulni, sem elsőbbségi kötvényeket kibocsátani nem kívánnak.

6. A részvény aláírás és minden aláírt részvény névértékének 10% vagyis 40 — Negyven koronának készpénzben és korona vagy oszt. ért. forint értékben való elfogadására Behyna Kálmán (Behyna Testvérek cég), Csapó József, Reichard Mór és fia cég, Schön Sándor, Roth József és Fleiszner Frigyes (Kornstein Ignác cég) jogosittatnak fel és bizatnak meg; azon világos kikötéssel, hogy a részvény aláírás az aláírot az aláírt összes részvények át vételére kötelezi; az alapítók azonban fentartják maguknak azt a jogot, hogy az aláírás zárhatídejének leteltét követő 8 nap alatt egy, a részvény aláíró nevére postán feladott ajánlott levél küldése által az aláírt részvények számát szabad belátás szerinti kisebb részvény számra szállíthassák.

7. Az alakuló közgyűlés az aláírás zárídejétől számított 2 hónapon belül 1894. évi aug. hó 1. napjának delután 3 órájára S.-A.-Ujhelyben a »Magyar Király« szálló helyiségébe már ezuttal kitűzetik és arra a leendő részvény aláírók meghívataknak újabb értesítés kötelezettsége nélkül.

Minden egyéb feltételekre s így különösen a részvények névértékének befizetésére, az alakulás módozataira és az alapszabályok megállapítására vonatkozólag az alapítók a kereskedelmi törvénynek az 1875. évi XXXVII. t. cz. határozmányait kívánják irányadónak és kötelezőnek tekinteni, melyek közül különösen a hivatkozott törvény 150-156. szakaszaira hívják föl a részvény aláírók figyelmét.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1894. június hó 3-án.

Bánóczy Kálmán s. k., **Behyna Testvérek** cég s. k.,
Csapó József s. k., **Fleiszner Frigyes** s. k.,
(Kornstein I. cég)
Reichard Mór és fia s. k., **Dr. Reichard Salamon** s. k.,
Roth Bernát s. k., **Roth József** s. k.,
Schön Sándor s. k., **Weinberger Dávid** s. k. (Imreg).

ELSŐ TOKAJI COGNAC-GYÁR

TOKAJBAN.

TOKAJI COGNAC

tiszta borból készítve csak akkor valódi ha e védjegy az Ettiquetten, dugón és ólom kupán látható, **enélkül értéktelen utánzat.**

Kapható minden nagyobb üzletben, gyógyszerárban, kávéházban és vendéglőben s. a. t.

Minőség utólérhetlen

8 kiállításon arany éremmel kitüntetve.